

کمیسیون ماده ۱۱

آیین نامه اجرایی ماده ۱۱ قانون تشکیل جهاد کشاورزی

فهرست مطالب

۰۱

آیین نامه اجرایی ماده ۱۱

ارائه متن آیین نامه و
ترکیب کارگروه استانی

۰۲

مصوبات جلسات قبل

بررسی عملکرد دستگاهها
بر اساس مصوبات جلسات
قبل

۰۳

دستور کار جدید

شیوه نامه توامان منابع آب
و مصرف برق چاههای
کشاورزی

۰۴

گزارش عملکرد

ارائه گزارش عملکرد
مدیریت آب و خاک و امور
فنی مهندسی استان

مقدمه

برگزاری جلسات کارگروه ماده ۱۱ به طور منظم در طول سال با هدف هماهنگی بیشتر سازمانها و شرکت های مرتبط استانی با محوریت معاونت محترم امور عمرانی استانداری موجب هم افزایی و رفع مشکلات بین سازمانی شده و ارائه خدمات به بهره برداران و سربازان عرصه تولید و امنیت غذایی را به شکل مطلوبتری مهیا می سازد.

آیین نامه اجرایی ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی مصوب ۱۳۷۹

مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲۸ با آخرین اصلاحات تا ۱۳۹۵/۹/۱۴

الف - بخش کشاورزی: کلیه زیربخش های زراعت، باغبانی، دام، طیور، آبزیان، جنگل ها و مراتع و آبخیزداری و کلیه موارد مربوط به آنها از جمله آب و خاک، بیابان زدایی، شهرک های گلخانه ای و دامپروری و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی

ب - آب کشاورزی: آب مورد نیاز برای مصارف کشاورزی شامل زراعت، باغبانی، دام، طیور، آبخیزداری، بیابان زدایی، شیلات، آبی پروری و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی

ج - آب مورد تقاضای کشاورزی: مقدار آب کشاورزی است که در زمان و مکان مورد نیاز درخواست می شود

د - تأمین آب کشاورزی: میزان آبی است که به طرق مختلف به منظور بهره برداری در زمان و مکان مورد تقاضای بخش کشاورزی بوده و بر اساس توان منابع آب و رعایت اصول توسعه پایدار، قابل استحصال، انتقال و تحویل باشد

وزارت نیرو موظف است با توجه به توان منابع آبی و رعایت اولویت تخصیص آب نسبت به تخصیص و تأمین آب کشاورزی مورد تقاضا در زمان و مکان مورد نیاز اقدام نماید.

تبصره ۱. هماهنگی تقاضا و تأمین آب کشاورزی و اولویت بندی طرح های تأمین آب کشاورزی، با توجه به ترتیبات پیش بینی شده در مواد (۲) و (۳)، توسط کارگروه ستادی و استانی آب کشاورزی موضوع ماده (۷) انجام خواهد شد.

تبصره ۲. وزارتخانه های نیرو و جهاد کشاورزی موظفند هماهنگی های لازم جهت حفاظت کمی و کیفی منابع آب کشاورزی را به عمل آورده و از ارایه هر گونه تسهیلات از قبیل برق، سوخت، وام و نهاده های دارای یارانه به مصرف کنندگان غیرمجاز آب خودداری نمایند

به منظور مصرف بهینه آب کشاورزی و افزایش بهره‌وری آبیاری اقدامات زیر از سوی دستگاه‌های مربوط انجام خواهد شد

الف - وزارت نیرو موظف است نسبت به تجهیز نقاط تحویل آب کشاورزی به ابزارهای اندازه‌گیری مناسب برای تحویل حجمی اقدام نماید

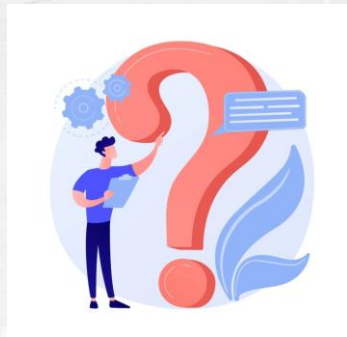
ب - به منظور اعمال مدیریت صحیح و استقرار نظام بهره‌برداری بهینه آب کشاورزی، وزارت جهاد کشاورزی موظف است نسبت به توانمندسازی ذی‌نفعان و دست‌اندرکاران و ظرفیت‌سازی لازم جهت ایجاد تشکل‌های آب بران متناسب با شرایط موجود اقدام نماید

ج - وزارت نیرو موظف است بر اساس سند ملی آب (الگوی مصرف بهینه آب کشاورزی) نسبت به تحویل حجمی آب به تشکل‌های آب بران یا بهره‌برداران با توجه به شرایط فنی، اقتصادی و اجتماعی و نحوه تأمین، انتقال، توزیع و مصرف آب کشاورزی در مناسب‌ترین نقطه تحویل اقدام نماید. در صورت لزوم به تبادل نظر در خصوص تعیین مناسب‌ترین نقطه تحویل موضوع به کارگروه استانی موضوع ماده (۷) ارجاع می‌شود و نظر آن کارگروه لازم‌الاجرا است

د - وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور مدیریت مصرف آب کشاورزی نسبت به برنامه ریزی و انجام اقدامات لازم در زمینه های ارتقای کارایی آب از طریق استقرار نظام بهره برداری آب کشاورزی، بهبود و اصلاح روش های آبیاری، توسعه روش های نوین آبیاری، توسعه شبکه های فرعی آبیاری و زهکشی و تجهیز و نوسازی اراضی اقدام نماید.

هـ - وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور ارتقاء نقش کشاورزان در مدیریت مصرف آب کشاورزی نسبت به برنامه ریزی و ارائه خدمات ترویجی، آموزشی لازم به تشکل های آب بران اقدام نماید و در این رابطه، برنامه های پایش و ارزشیابی مستمر را جهت کسب اطمینان از بهبود بهره وری از منابع آب و خاک به مورد اجرا بگذارد

به منظور ایجاد تعادل و هماهنگی لازم برای عملیات آبخیزداری در حوضه های آبریز و طرح های تأمین، انتقال، توزیع و مصرف آب کشاورزی، اقدامات ذیل توسط دستگاه های مربوط انجام خواهد شد

الف - وزارت نیرو موظف است در مطالعه طرح های تأمین آب، آبخیزداری و نظام های بهره برداری مشارکتی، آب کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی را ملحوظ و رعایت نماید

ب - وزارت جهاد کشاورزی موظف است همزمان و متناسب با اجرای طرح های تأمین آب وزارت نیرو نسبت به اجرای پروژه های آبخیزداری در حوضه های آبریز آن اقدام نماید

ج - وزارت نیرو موظف است به منظور بهره برداری مناسب از منابع آبی تأمین شده موجود در اولویت اول، نسبت به تکمیل شبکه های اصلی آبیاری و زهکشی و تجهیز نقاط تحویل آب به ابزارهای اندازه گیری مناسب تحویل حجمی اقدام نماید

د - وزارت نیرو موظف است همزمان با احداث سازه های جدید تأمین آب، نسبت به ایجاد تأسیسات تنظیم و احداث شبکه های اصلی آبیاری و زهکشی و تجهیز نقاط تحویل آب به ابزارهای اندازه گیری مناسب تحویل حجمی اقدام نماید

هـ. وزارت جهاد کشاورزی موظف است نسبت به مطالعه، اجرا و تکمیل آن دسته از شبکه های فرعی آبیاری و زهکشی که مسئولیت آنها بر عهده آن وزارت می باشد، متناسب با اقدامات وزارت نیرو اقدام نماید

تبصره. وزارت نیرو مجاز است با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی در طرحهایی که شبکه های اصلی آبیاری و زهکشی را اجرا می نماید نسبت به طراحی و اجرای شبکه های فرعی آبیاری و زهکشی نیز اقدام نماید

وزارتخانه های جهاد کشاورزی و نیرو موظفند قبل از ایجاد هر گونه سازه تأمین آب کشاورزی و شبکه های آبیاری و زهکشی، هماهنگی و اقدامات لازم را برای ایجاد و ساماندهی نظام های بهره برداری، به منظور مشارکت و تعامل مؤثر بهره برداران در کلیه مراحل مطالعه، اجرا و نیز پذیرش مسئولیت ها و اختیارات بهره برداری، نگهداری و مدیریت آبیاری از سازه های یاد شده را به عمل آورند

ایجاد هماهنگی و ترتیبات لازم در چارچوب این تصویب‌نامه بین وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و نیرو برای افزایش بهره‌وری آب در بخش کشاورزی و ساماندهی بهره‌برداران بر مبنای ضرورت به عهده کارگروه‌های زیر می‌باشد:

الف: کارگروه ستادی آب کشاورزی به منظور هماهنگی برنامه‌ها با ترکیب زیر:

۱. نماینده وزارت جهاد کشاورزی

۲. نماینده وزارت نیرو

۳. نماینده معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهوری

(دبیر کارگروه ستادی)

ب - کارگروه استانی آب کشاورزی به منظور هماهنگی اجرا با ترکیب زیر:

۱- استاندار یا معاون عمرانی استانداری (رئیس کارگروه)

۲- رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان (دبیر کارگروه)

۳- رئیس سازمان برنامه و بودجه استان

۴- نماینده وزارت نیرو در موضه آبریز اصلی

۵ - مدیرکل سازمان حفاظت محیط زیست استان

۶ - مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان

۷- نماینده منتخب تشکل‌های آبرابران با معرفی رئیس سازمان جهاد کشاورزی

استان

معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موظف است
به منظور تحقق اهداف این آیین نامه، اعتبارات مورد نیاز را که
دستگاه های اجرایی در سقف بودجه سنواتی خود پیشنهاد نموده اند در
لایحه بودجه مربوط منظور بنماید

مصوبات جلسات قبل

۱- مقرر گردید ضریب تعدیل فقط یکبارو به پروانه های پایه اعمال گردد.

۲- مصوب گردید تعدیل پروانه ها به صورت موقت ۵ ساله در طرح سازگاری با کم آبی گنجانده شود.

۳- مقرر گردید آب منطقه ای استعلام های آبیاری تحت فشار را سریعتر پاسخ دهد .

۴- مقرر شد هیدرومدول شهرستانهای استان توسط سازمان جهاد کشاورزی به شرکت آب منطقه ای اعلام گردد.

(تاریخ جلسه ۱۳۹۸/۰۸/۰۹)

- ۱ - مقرر گردید سازمان جهاد کشاورزی در خصوص نحوه واگذاری سدهای خاکی و همچنین چگونگی انتقال ردیف اعتباری نگهداری سدهای مذکور به وزارت نیرو اقدام نماید.
- ۲ - مقرر گردید اسناد و مدارک سدهای خاکی موجود به شرکت آب منطقه ای تحویل گردد.
- ۳ - مقرر گردید در مجوز های چاه به جای قنات ضریب تعدیل اعمال نگردد.
- ۴ - مقرر گردید شرکت آب منطقه ای موضوع تامین اعتبار و نصب کنتور های هوشمند را در قالب قرارداد عاملیت با صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی پیگیری نماید.

(مصوبات جلسه ۱۳۹۸/۰۲/۳۱)

۱- مقرر گردید بر اساس قوانین و دستورالعمل ها درس جمع تعدیل پروانه بهره برداری فقط یکبار صورت پذیرد.

۲- مقرر گردید تعدیل بر پایه پروانه بهره برداری اولیه انجام شود نه بر اساس آبدهی فعلی

۳- مقرر گردید استعلام های ارسالی جهاد کشاورزی در کمترین زمان پاسخ داده شود.

۴- مقرر گردید جلسه کارشناسی بررسی موانع تاخیر در پاسخ استعلامات تشکیل و نسبت به احصاء موانع و گزارش در جلسه آتی کارگروه اقدام گردد.

(مصوبات جلسه ۱۳/۸/۱۴۰۲)

دستور کار جلسه:
– نحوه اجرای شیوه نامه مدیریت توامان منابع آب و مصرف برق چاههای کشاورزی

موانع و مشکلات

- ✓ آیا اساسا محاسبه آب مصرفی بر اساس عملکرد کنتورهای برق فعلی درست است
- ✓ محاسبه مقدار آب مصرفی بر اساس میزان برق مصرفی در مورد چاههایی که پروانه بروز صادر نگردیده است بر چه اساس صورت می پذیرد.
- ✓ در خصوص چاههای فاقد کنتور که به علت شرایط فیزیکی چاه امکان استفاده از پمپهای شناور وجود نداشته و بکارگیری پمپهایی با مصرف برق بالاتر را اجتناب ناپذیر می نماید محاسبه میزان مصرف آب با خطای فاحشی همراه است.
- ✓ فعالیت مجازی که در یک مزرعه و با استفاده از برق انجام می شود تفکیک آن به چه شکلی انجام خواهد شد.
- ✓ سامانه های نوین آبیاری که به صورت پمپاژ مستقیم در حال کار هستند به چه شکل تعیین تکلیف خواهند شد.

موانع و مشکلات

✓ آیا اهمیت تولید محصولات و امنیت غذایی با توجه به آب قابل برنامه ریزی در طرح سازگاری با کم آبی مد نظر قرار گرفته است.

✓ آیا اساسا روش پیشنهادی مدیریت توامان از نظر فنی درست است.

✓ تکلیف بهره بردارانی که مجاز به فعالیت تولیدی هستند اما شرایط بهره برداری خود را ساماندهی نکرده اند به چه شکل می باشد

✓ با توجه به عدم همکاری شرکت آب منطقه ای در خصوص اجرای عملیاتی که منجر به افزایش کارایی و صرفه جویی آب می گردد آیا این شیوه نامه در شرایط موجود باعث نارضایتی، بروز مشکلات اجتماعی و آسیب به تامین امنیت غذایی نخواهد شد.

A large center pivot irrigation system is shown in operation, watering a vast field of green crops. The system consists of a long metal structure with multiple wheels, supported by a series of trusses. A large, powerful jet of water is being sprayed from the front of the system, creating a misty spray that covers the crops. The field is filled with rows of lush green plants, likely corn or soybeans. In the background, there are rolling hills and a clear blue sky with scattered white clouds. The overall scene conveys a sense of agricultural productivity and efficient water management.

با تشکر از
توجه شما